

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ สำนักงานป่าไม้เขตแพร่

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อ เป็นการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ สำนักงานป่าไม้เขตแพร่ ผู้ศึกษาจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยข้อมูลที่ปรากฏในแบบสอบถามนี้ จะไม่นำไปเปิดเผยแก่หน่วยงานหรือบุคคลอื่นแต่อย่างใด

แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 9 หน้า แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

ตอนที่ 2 การประเมินระดับการมีส่วนร่วม

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ หน้า ช่อง () ในข้อที่เป็นจริง

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() 20-30 ปี () 31-40 ปี

() 41-50 ปี () 51 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพของผู้กรอกแบบสอบถาม

() หัวหน้าครัวเรือน () ตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน

4. ระดับการศึกษา

() ไม่ได้เรียนหนังสือ () ชั้นประถมศึกษา

() มัธยมศึกษา () อาชีวศึกษา

() ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี

ระดับความถี่	มากกว่า 4 ครั้ง/สัปดาห์	3- 4ครั้ง/ สัปดาห์	1-2 ครั้ง/ สัปดาห์	ไม่ได้รับ ข่าวสาร
8.1 แหล่งข่าวสาร				
8.2 โทรทัศน์				
8.3 หนังสือพิมพ์				
8.4 วารสารหรือแผ่นพับ				
8.5 หอกระจายข่าวตาม หมู่บ้าน				
8.6 เพื่อนบ้าน				
8.7 เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ (เจ้าหน้าที่ประจำแปลงปลูก ป่า)				
วิทยุกระจายเสียง				

ตอนที่ 2 การประเมินระดับการมีส่วนร่วม

ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง () ที่เป็นจริง

1. ท่านเข้าร่วมโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ หรือไม่ เพราะเหตุใด

() เคย	() ไม่เคย
ท่านมีเหตุจูงใจใดในการเข้าร่วมโครงการฯ	ท่านไม่เข้าร่วมโครงการฯ เพราะเหตุใด
() เข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการฯ	() ไม่เคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการฯ
() มีความเกรงใจเจ้าหน้าที่ป่าไม้ในการเข้าไป ขอร้องให้เข้าร่วมโครงการ	() ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์โครงการฯ
() ได้รับคำตอบในการเข้าร่วมโครงการฯ	() โครงการฯ ไม่มีความจำเป็นในการ ดำเนิน ชีวิตของท่านและครอบครัว
() ท่านคิดว่าจะได้รับผลประโยชน์จากป่าใน การดำเนินการภายใต้กิจกรรมโครงการฯ	() โครงการฯ เป็นโครงการของรัฐ ไม่ใช่โครง การในท้องถิ่นของท่าน
() ได้รับสาธารณูปโภคจากโครงการฯ เช่น ถนน	

2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ

- เกณฑ์การให้คะแนน 1 = มีระดับการมีส่วนร่วมสูง
2 = มีระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
2 = มีระดับการมีส่วนร่วมต่ำ

กิจกรรม	ดำเนินการเอง (1)	ดำเนินการร่วมกับเจ้าหน้าที่ (2)	เจ้าหน้าที่ดำเนินการเอง (3)
การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา			
1. มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาการปลูกป่า			
2. มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาทำแนวกันไฟ			
3. มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาการบำรุงป่า			
4. มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาการก่อสร้างถนนป่าไม้ลำลอง			
5. มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาการซ่อมถนนป่าไม้ลำลอง			
6. มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาการปลูกเสริมป่าตามธรรมชาติ			
7. มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาการประชาสัมพันธ์โครงการฯ			

กิจกรรม	ดำเนินการเอง (1)	ดำเนินการร่วมกับเจ้าหน้าที่ (2)	เจ้าหน้าที่ดำเนินการเอง (3)
<p>การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีส่วนร่วมในการเสนอและวางแผนการปลูกป่าและคัดเลือกพันธุ์ไม้ที่ใช้ปลูก 2. มีส่วนร่วมในการเสนอและวางแผนกำหนดแนวกันไฟและช่วงเวลาทำแนวกันไฟ 3. มีส่วนร่วมในการเสนอและวางแผนการบำรุงป่าปลูก 4. มีส่วนร่วมในการเสนอและวางแผนกำหนดเส้นทางก่อสร้างถนนป่าไม้ลำลอง 5. มีส่วนร่วมในการเสนอและวางแผนกำหนดเส้นทางและเวลาซ่อมถนนป่าไม้ลำลอง 6. มีส่วนร่วมในการเสนอและวางแผนกำหนดพื้นที่และคัดเลือกพันธุ์ไม้ในการปลูกเสริมป่าตามธรรมชาติ 7. มีส่วนร่วมในการเสนอและวางแผนการประชาสัมพันธ์ 			

กิจกรรม	ดำเนินการเอง (1)	ดำเนินการร่วมกับเจ้าหน้าที่ (2)	เจ้าหน้าที่ดำเนินการเอง (3)
การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน 1. ร่วมบริจาคเงินกองทุนปลูกป่า 2. ร่วมจองพื้นที่ปลูกป่า 3. ร่วมกิจกรรมปลูกป่า 4. ร่วมกิจกรรมแนวกันไฟ 5. ร่วมกิจกรรมบำรุงป่าปลูก 6. ร่วมกิจกรรมก่อสร้างถนนป่าไม้ลำลอง 7. ร่วมกิจกรรมซ่อมถนนป่าไม้ลำลอง 8. ร่วมกิจกรรมปลูกเสริมป่าตามธรรมชาติ 9. ร่วมกิจกรรมประชาสัมพันธ์			

กิจกรรม	ดำเนินการเอง (1)	ดำเนินการร่วมกับเจ้าหน้าที่ (2)	เจ้าหน้าที่ดำเนินการเอง (3)
การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล 1. ร่วมติดตามและประเมินผลกิจกรรมปลูกป่า 2. ร่วมติดตามและประเมินผลกิจกรรมทำแนวกันไฟ 3. ร่วมติดตามและประเมินผลกิจกรรมบำรุงป่า 4. ร่วมติดตามและประเมินผลกิจกรรมก่อสร้างถนนป่าไม้ลำลอง 5. ร่วมติดตามและประเมินผลกิจกรรมซ่อมถนนป่าไม้ลำลอง 6. ร่วมติดตามและประเมินผลกิจกรรมปลูกเสริมป่าตามธรรมชาติ 7. ร่วมติดตามและประเมินผลกิจกรรมประชาสัมพันธ์			

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น

ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่กำหนดและเติมข้อความแสดงความคิดเห็นของท่านในช่องว่างที่กำหนดไว้

1. ท่านคิดว่าโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ เป็นโครงการปลูกป่าที่สามารถช่วยรักษาและฟื้นฟูสภาพป่าไม้ในชุมชนของท่านได้หรือไม่

() ได้

() ไม่ได้

ถ้าท่านตอบว่าได้

เป็นเพราะสาเหตุใด.....
.....

ถ้าท่านตอบว่าไม่ได้

เป็นเพราะสาเหตุใด.....
.....

2. ท่านคิดว่า โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ มีปัญหาในการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างไรบ้าง และท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไร

กิจกรรมปลูกป่า

ปัญหา.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....

กิจกรรมทำแนวกันไฟ

ปัญหา.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....

กิจกรรมบำรุงป่าปลูก

ปัญหา.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

กิจกรรมก่อสร้างถนนป่าไม้ลำลอง

ปัญหา.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

กิจกรรมซ่อมถนนป่าไม้ลำลอง

ปัญหา.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

กิจกรรมปลูกเสริมป่าตามธรรมชาติ

ปัญหา.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

กิจกรรมประชาสัมพันธ์

ปัญหา.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการทำแบบสอบถาม
มา ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ข

**โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ปีที่ 50**

ความเป็นมา

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ท่านผู้บัญชาการ
ประภาดา เกษมสันต์ ราชเลขาณุกการในพระองค์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ อัญเชิญ
พระราชกระแสนายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ (นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์) ตาม
หนังสือสำนักราชเลขาธิการ ที่ รล 0009/11951 ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2535 ให้หามาตรการหยุดยั้ง
การทำลายป่าและเร่งฟื้นฟูบำรุงต้นน้ำลำธาร โดยทรงโปรดเกล้าฯ ให้คำนึงถึงปัญหาการขาดแคลนน้ำ
ว่าเป็นปัญหาใหญ่หลวงของชาติที่จะต้องจัดการแก้ไขอย่างเร่งด่วนที่สุด

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้จัดทำโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิม พระเกียรติ พระ
บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ ปีที่ 50 ขึ้น โดยได้มอบเกล้าฯ อัญเชิญพระ
ราชกระแสนายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มาเป็นแนวทางในการดำเนินการ มีระยะ
เวลาโครงการรวม 3 ปี เริ่มตั้งแต่ปี 2537-2539 ซึ่ง คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2537
เห็นชอบโครงการและอนุมัติให้ดำเนินการได้

จากการดำเนินงานตาม โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ที่ผ่านมา ปรากฏว่ามีผู้
เข้าร่วมโครงการฯ จองพื้นที่ดำเนินการปลูกป่า และบริจาคเงินสมทบกองทุนปลูกป่าถาวรเฉลิมพระ
เกียรติฯ รวมแล้วยังไม่ครบจำนวน 5 ล้านไร่ ตามเป้าหมายโครงการฯ ที่กำหนดไว้ กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์จึงได้ปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน โครงการและขอขยายระยะเวลาในการดำเนินงาน เป็น
ระยะที่ 2 ซึ่ง คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2540 อนุมัติให้ขยายระยะเวลาดำเนินงาน
ตามโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ต่อไปอีก 6 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540-2545 รวมระยะเวลา
โครงการทั้งสองระยะ 9 ปี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการสนองพระราชดำริด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่ง
แวดล้อม
2. เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของประเทศ ให้บรรลุผลตามนโยบายของรัฐบาล
3. เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้คนในชาติมีใจรักต้นไม้ รักป่าไม้และวางแผน
ทรัพยากรป่าไม้ โดยตรงรค์ให้คนในชาติทุกหมู่เหล่าได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์
ทรัพยากรป่าไม้และ สิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น

เป้าหมาย

1. ปลูกป่า ปลูกเสริมป่าและฟื้นฟูสภาพป่าตามธรรมชาติ ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่มีสภาพเสื่อมโทรม จำนวน 5 ล้านไร่
2. ปลูกต้นไม้ บริเวณสองข้างถนน ทางรถไฟ สองฝั่งแม่น้ำลำคลอง ระยะทาง 60,000 กิโลเมตร
3. พื้นที่อื่นๆ เช่น สถานที่ราชการ สถานศึกษา ศาสนสถาน ที่สาธารณประโยชน์ รอบอ่างเก็บน้ำ เขตเมืองหรือชุมชน จำนวน 7000,000 ไร่

การดำเนินงาน

1. กิจกรรมการประชาสัมพันธ์

1.1 ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนทุกประเภทอย่างต่อเนื่อง เพื่อ แนะนำโครงการฯ ให้ประชาชนได้ทราบเข้าใจอย่างทั่วถึง และรณรงค์เพื่อเปิดโอกาสให้สถาบัน องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไปเข้าร่วมในการดำเนินงานตามโครงการรวมทั้งการประกวดต่างๆ

1.2 ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ โดยใช้สื่อทุกประเภท เพื่อรณรงค์ให้กลุ่มเป้าหมายต่างๆ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และปัญหาภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากพื้นที่ป่าไม้ลดลง

2. กิจกรรมการจัดตั้งกองทุน

ดำเนินการรณรงค์เพื่อจัดตั้งกองทุน ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมปลูกป่าตามโครงการฯ โดยทั่วถึง รวมทั้งผู้ที่ตั้งใจจะทำกิจกรรมพิเศษให้กับตัวเองในวันสำคัญเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่น วันเกิด วันครบรอบวันแต่งงาน โดยการปลูกต้นไม้ให้กับแผ่นดิน ซึ่งสามารถบริจาคเงินสมทบเข้ากองทุนนี้ได้ เงินจำนวนนี้จะนำไปให้ผู้รับปลูกดำเนินการ

3. กิจกรรมการเพาะชำกล้าไม้

กรมป่าไม้มอบหมายให้หน่วยงานต่างๆ ซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ ดำเนินการเพาะชำกล้าไม้ เพื่อสนับสนุนในการดำเนินการปลูกป่าในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน 1,345 แปลง เนื้อที่ประมาณ 5 ล้านไร่ และบริเวณสองข้างทาง โรงเรียน ศาสนสถาน โสเขตเมืองและชุมชน

4. กิจกรรมการปลูกป่า

4.1 ในเขตป่าอนุรักษ์

- (1) สำรวจพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่มีสภาพเสื่อมโทรม เพื่อกำหนดเป็นพื้นที่แปลงเป้าหมายปลูกป่าตามโครงการ
- (2) แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ประจำแปลงปลูกป่าทุกแปลง เพื่อให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับผู้เข้าร่วมโครงการ
- (3) ปลูกป่าโดยผู้ร่วมโครงการดำเนินการเอง และใช้เงินกองทุนปลูกป่ารวม 2 ล้านไร่
- (4) ปลูกเสริมป่าและฟื้นฟูสภาพป่าตามธรรมชาติที่ยังไม่มีผู้เข้าร่วมโครงการ รวม 3 ล้านไร่

4.2 นอกเขตป่าอนุรักษ์

- (1) ปลูกต้นไม้บริเวณสองข้างทาง
- (2) ปลูกต้นไม้บริเวณสถานที่ราชการและสถานศึกษา
- (3) ปลูกต้นไม้ในบริเวณศาสนสถาน
- (4) ปลูกต้นไม้ในเขตเมืองและชุมชน
- (5) ปลูกต้นไม้ในบริเวณริมฝั่งแม่น้ำลำคลอง และรอบอ่างเก็บน้ำ

5. กิจกรรมการดูแลและบำรุงรักษา

5.1 การก่อสร้างถนน เพื่ออำนวยความสะดวกให้การปลูกป่าตามโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และจัดทำแนวกันไฟ เพื่อป้องกันไฟป่าและช่วยให้ต้นไม้ที่ปลูกเจริญเติบโตมีอัตราการรอดตายสูง

5.2 การบำรุงรักษาป่าที่ปลูกตามโครงการ ซึ่งดำเนินการโดยผู้ร่วมโครงการปลูกป่าเอง จะต้องดูแลรักษาป่าที่ปลูกในระยะ 3 ปีแรก ภายหลังจากนั้นหน่วยงานของกรมป่าไม้ในพื้นที่ ด้วยความร่วมมือกับองค์กรชุมชน และประชาชนในท้องถิ่นจะร่วมกันดูแลรักษาโดยใช้งบประมาณที่รัฐจัดสรรให้

6. กิจกรรมการติดตามประเมินผล

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและกรมป่าไม้ เป็นหน่วยงานติดตามแบบการประเมินผล การดำเนินการปลูกป่าตามโครงการ รวมทั้งวิเคราะห์แก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในการดำเนินงาน

ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะที่ 1 ปี พ.ศ.2537 – 2539

ระยะที่ 2 ปี พ.ศ.2540 – 2545

การบริหารโครงการ

การดำเนินงานโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ที่ 50 คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติ เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2540 อนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อบริหารโครงการ จำนวน 5 คณะ ดังนี้

1. คณะกรรมการอำนวยการโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ปีที่ 50

องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ มีจำนวน 26 นาย โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน กรรมการและมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นกรรมการและเลขานุการมีอำนาจหน้าที่ ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานของ โครงการฯ

2. คณะกรรมการกองปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ปีที่ 50

องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ มีจำนวน 51 นาย โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การคลัง เป็นประธานกรรมการ และมีอธิบดีกรมบัญชีกลางเป็นกรรมการและเลขานุการมีอำนาจหน้าที่ ในการกำหนดแผน และดำเนินการเพื่อจัดตั้ง กองทุน สำหรับดำเนินงาน รวมทั้งการ กำหนดกลไก วัตถุประสงค์ และวิธีการรับ การเก็บรักษา ตลอดจนการใช้จ่ายเงินเพื่อการสนับสนุน การดำเนินงานของโครงการ

3. คณะกรรมการบริหารโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัวเนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ปีที่ 50

องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ มีจำนวน 68 นาย โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ และมีอธิบดีกรมป่าไม้ เป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ ในการกำกับ ดูแล และประสานการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายและแนว ทางการดำเนินงานโครงการฯ

4. คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ปีที่ 50

องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ มีจำนวน 30 นาย โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (ผู้ดูแลงานด้านป่าไม้) เป็นประธานกรรมการ และมีอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ เป็นกรรมการและเลขานุการมีอำนาจหน้าที่ ในการกำหนดแผนงานด้านการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่กิจกรรมโครงการ รวมทั้งการจัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ

5. คณะกรรมการโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ประจำจังหวัด

องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ มีจำนวน 14 นาย โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ และมีป่าไม้จังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับและประสานการดำเนินงานในระดับจังหวัดให้สอดคล้องกับนโยบาย และแนวทางในการดำเนินงานโครงการฯ

หน่วยงานดำเนินการ

1. หน่วยงานหลัก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กรมป่าไม้
2. หน่วยงานสนับสนุน ส่วนราชการทุกกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจ องค์กรเอกชน และประชาชนทั่วไป

การยกเว้นรัชฎากร

การบริหารเงินสมทบกองทุนปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ หรือดำเนินการ ปลูกป่า โดยเสียค่าใช้จ่ายเองตามโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ ปีที่ 50 ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ตามพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัชฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัชฎากร (ฉบับที่ 275) พ.ศ.2537 และ (ฉบับที่ 317) พ.ศ. 2541

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. พื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่เสื่อมโทรม 5 ล้านไร่ ได้รับการฟื้นฟูให้กลับคืนความอุดมสมบูรณ์ ด้วยความร่วมมือของสถาบัน องค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทุกหมู่เหล่า ดำเนินการปลูกป่าเนื้อที่ประมาณ 2 ล้านไร่ ปลูกเสริมป่าและฟื้นฟูสภาพป่าตามธรรมชาติ ดำเนินการโดยหน่วยงานของกรมป่าไม้ ร่วมกับประชาชนในท้องถิ่น เนื้อที่ประมาณ 3 ล้านไร่ และปลูกต้นไม้บริเวณสองข้างทาง ริมฝั่งแม่น้ำลำคลอง ระยะทาง 60,000 กิโลเมตร บริเวณสถานที่ราชการ สถาน

ศึกษา ศาสนสถาน เขตเมือง เขตชุมชน และอ่างเก็บน้ำ เนื้อที่ประมาณ 700,000 ไร่ ซึ่งนับเป็นการคืนผืนป่าให้แก่ดินเพื่อสนองแนวพระราชดำริด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สนองนโยบายรัฐบาลในการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของประเทศ เพื่อรักษาสมดุลธรรมชาติและสภาพแวดล้อม รวมทั้งเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพให้กับระบบนิเวศน์ในท้องถิ่นและของประเทศ เป็นการลดภาวะเรือนกระจกให้กับโลก

2.เสริมสร้างจิตสำนึกให้คนในชาติตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ของทรัพยากรป่าไม้ ตลอดจนผลกระทบที่เกิดจากการบุกรุกทำลายป่า ทำให้ความร่วมมือร่วมใจในการป้องกันรักษาป่าที่เหลืออยู่ และปลูกป่าเพิ่มขึ้นด้วย “ใจรัก” อย่าง “จริงจัง” และ “ต่อเนื่อง” ซึ่งจะส่งผลประโยชน์ต่อประเทศชาติและสังคมโดยรวม

การเข้าร่วมโครงการ

การเข้าร่วมโครงการมี 2 ลักษณะ คือ

1. ผู้ร่วมโครงการปลูกป่าเอง ให้แจ้งความประสงค์ของพื้นที่ได้ ดังนี้

1.1 ศูนย์ปฏิบัติการโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ 61 กรมป่าไม้ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร 579-9985 หรือ โทร 579-8249

1.2 สำนักงานป่าไม้เขตและสำนักงานป่าไม้จังหวัด ทุกแห่งทั่วประเทศผู้ร่วมโครงการจะได้รับเอกสารโครงการ คู่มือการปลูกป่าและสามารถติดต่อเจ้าหน้าที่ป่าไม้ประจำแปลงปลูกเพื่อนำไปดูพื้นที่ ให้ข้อมูลคำแนะนำในการปลูกและบำรุงป่าการขนส่งกล้าไม้ และการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ตลอดจนอำนวยความสะดวกต่างๆ จนกว่าการปลูกป่าและบำรุงป่าจะแล้วเสร็จ

2. ผู้ร่วมโครงการบริจาคเงิน เป็นการร่วมโครงการ โดยบริจาคเงินสมทบกองทุนปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ คิดเป็นค่าปลูกและบำรุงป่า (จนครบอายุ 3 ปี) ไร่ละ 3,000 บาท หรือจะบริจาคเป็นรายต้น คิดเป็นค่าปลูกต้นไม้ต้นละ 30 บาท โดยผู้ร่วมโครงการจะสามารถร่วมบริจาคเงินได้ตั้งแต่ 1 บาทขึ้นไป กองทุนโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ จะนำเงินกองทุนที่ได้รับบริจาคไปดำเนินการปลูกป่าตามวัตถุประสงค์ของผู้ร่วมโครงการ และจะจัดให้มีป้ายระบุชื่อผู้ร่วมโครงการไว้ที่แปลงปลูก ผู้ร่วมโครงการสามารถเดินทางไปตรวจสอบและชื่นชม ต้นไม้ที่ปลูกไว้ได้ สำหรับการบริจาคเงินเข้ากองทุน ติดต่อได้ที่ธนาคารพาณิชย์ทุกสาขาทั่วประเทศ และขอทราบรายละเอียดได้ที่ ศูนย์ปฏิบัติการ โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ กรมป่าไม้ ในเวลาราชการ

3. การใช้เงินกองทุนปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ

คณะกรรมการกองทุนปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ เป็นคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่กำหนดแผนและดำเนินการเพื่อจัดตั้งกองทุนสำหรับดำเนินงาน กำหนด กลไก วัตถุประสงค์ วิธีรับ การเก็บรักษา การใช้จ่ายเงินกองทุน การรณรงค์เพื่อหาทุนในรูปแบบต่างๆ และการขอรับ

บริจาจากองคกรรัฐ ภาคเอกชนและบุคคลทั่วไป โดยมี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานคณะกรรมการ และมีอธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งกรมป่าไม้ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การใช้เงินกองทุนปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ดังนี้

3.1 พื้นที่ปลูกป่า

เงินกองทุนปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ให้ใช้ดำเนินการปลูกป่าและบำรุงรักษาต้นไม้ในพื้นที่เป้าหมาย ตามโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ พื้นที่ที่ผู้บริจาคเงินเข้ากองทุนได้ ระบุแปลงปลูกหรือพื้นที่ปลูกไว้แล้วพื้นที่อื่นๆ ตามที่เห็นสมควร

3.2 การทำสัญญาจ้างปลูกป่า

ให้กรมป่าไม้กำหนดแผนงานปลูกป่า โดยมีรายละเอียดที่คั้งพื้นที่หลักเกณฑ์และวิธีการปลูกป่า รวมทั้งเงื่อนไขต่างๆ แจ้งให้คณะกรรมการโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ประจำจังหวัดทราบให้คณะกรรมการโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ประจำจังหวัดดำเนินการคัดเลือกโครงการและบำรุงป่า และบุคคลผู้เสนอโครงการที่ประสงค์จะรับจ้างทำการปลูกป่า ตามระเบียบที่คณะกรรมการโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ประจำจังหวัดกำหนด แล้ว รายงานผลการดำเนินการพร้อมรายละเอียดของโครงการฯ และหลักฐานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 ชุด ให้กรมป่าไม้เพื่อพิจารณาและอนุมัติโครงการฯ

เมื่อกรมป่าไม้ได้อนุมัติโครงการฯ แล้ว ให้แจ้งคณะกรรมการโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ประจำจังหวัดดำเนินการจัดให้มีการลงนามในสัญญาจ้างทำการปลูกป่า ตามแบบที่กำหนดท้ายหลักเกณฑ์นี้ โดยให้ประธานคณะกรรมการโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ประจำจังหวัด เป็นผู้ลงนามในฐานะผู้ว่าจ้าง

เมื่อได้ลงนามในสัญญาจ้างทำการปลูกป่าครบถ้วนแล้ว ให้คณะกรรมการโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ประจำจังหวัด รายงานให้กรมป่าไม้ทราบโดยส่งสัญญาจ้างปลูกและบำรุงป่าฉบับตัวจริง 1 ชุด และสำเนา 1 ชุด พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องให้กรมป่าไม้แจ้งรายละเอียดของโครงการฯ ที่ได้อนุมัติแล้ว พร้อมสำเนาสัญญาจ้างทำการปลูกป่า และหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ต่อกรมบัญชีกลางทราบ เพื่อส่งจ่ายหรือโอนเงินเข้าบัญชีของผู้รับจ้างปลูกป่าต่อไปพร้อมทั้งรายงานให้คณะกรรมการกองทุนปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ และคณะกรรมการบริหารโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ทราบ

3.3 การเบิกจ่ายเงินกองทุนปลูกป่า

เมื่อคณะกรรมการโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ประจำจังหวัดดำเนินการตรวจรับงานจ้างทำการปลูกป่าใน แต่ละงวดแล้ว ให้รายงานกรมป่าไม้เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

พร้อมสรุปรายละเอียดตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนดแล้ว กรมป่าไม้ยื่นหนังสือขอเลิกเงินต่อกรมบัญชีกลางเพื่อนำเสนอผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติและเบิกจ่ายเงินต่อไป

3.4 การตรวจรับงานจ้างทำการปลูกป่า

ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ประจำจังหวัดกำหนด ทั้งนี้ต้องมีเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมป่าไม้ไม่ต่ำกว่าระดับ 7 ร่วมตรวจรับงานจ้างด้วย

3.5 การส่งมอบพื้นที่ปลูกป่า

เมื่อคณะกรรมการ โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ประจำจังหวัดได้ดำเนินการรับมอบงานจ้างทำการปลูกป่าเสร็จสิ้นตามสัญญาจ้างแล้วให้ส่งมอบพื้นที่ปลูกป่าให้กรมป่าไม้ไปดูแลรักษาต่อไป

สรุปผลการดำเนินการ

ระยะที่ 1 พ.ศ.2537 – 2539 (ระยะที่ 1)

1. การกำหนดพื้นที่เป้าหมายปลูกป่า (FPT)

ในเขตอนุรักษ์ ท้องที่ 64 จังหวัด จำนวน 1,345 แปลง เนื้อที่ 5,306,279.27 ไร่

1. ภาคเหนือ 14 จังหวัด 468 แปลง เนื้อที่ 3,396,726.00 ไร่
2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 18 จังหวัด 308 แปลง เนื้อที่ 1,042,399.00 ไร่
3. ภาคกลางและภาคตะวันออก 19 จังหวัด 314 แปลง เนื้อที่ 551,793.16 ไร่
4. ภาคใต้ 13 จังหวัด 225 แปลง เนื้อที่ 267,159.11 ไร่

2. การจองพื้นที่ปลูกป่า

มีผู้สนใจเข้าร่วมโครงการเข้าจอมพื้นที่เพื่อปลูกป่าในระยะที่ 1

1. จองในปี พ.ศ. 2537	2,217,725.06 ไร่
2. จองในปี พ.ศ. 2538	140,764.62 ไร่
3. จองในปี พ.ศ. 2539	344,595.07 ไร่

3. การปลูกป่า

ในเขตอนุรักษ์ (เป้าหมาย 5 ล้านไร่)

ดำเนินการปลูกได้ 1,282,368.42 ไร่ (ร้อยละ 25.65 ของเป้าหมายหรือร้อยละ 47.44 ของพื้นที่จอง) ดังนี้

ปีงบประมาณ	2537	2538	2539
ภาคเหนือ	46,938.00	343,038.23	282,452.00
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	31,894.50	120,963.81	108,046.00
ภาคกลางและภาคตะวันออก	26,917.00	157,609.66	119,727.70
ภาคใต้	5,535.30	14,689.00	24,557.25
รวมทั้งประเทศ (ไร่)	111,284.80	636,300.70	534,782.92

นอกเขตอนุรักษ์

ดำเนินการปลูกป่าในพื้นที่อ่างเก็บน้ำ โรงเรียน สถานข้าราชการ ศาสนสถาน วัด โบสถ์ มัสยิด ในเขตเมือง ชุมชนทุกแห่งทั่วประเทศ ได้ 582,309.48 ไร่ (เป้าหมาย 279,500 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 208.34)

ดำเนินการปลูกต้นไม้สองข้างทาง สองฝั่งแม่น้ำลำคลอง ได้ 44,954.49 กม. (เป้าหมาย 50,000 กม. คิดเป็นร้อยละ 89.90)

ปีงบประมาณ	การปลูกป่านอกเขตอนุรักษ์ (ไร่)	การปลูกสองข้างทาง (กม.)
2537	175,419.22	11,409.89
2538	277,956.54	24,778.04
2539	128,933.72	8,766.56
รวม	582,309.48 ไร่	44,954.49 กม.

4. การเพาะชำกล้าไม้ (30 กันยายน 2539)

- แผนการเพาะชำกล้าไม้ ระยะที่ 1 (พ.ศ.2537 – 2539) จำนวน 853,934,464 กล้า
- เพาะชำกล้าไม้ ได้ทั้งสิ้น 853,934,464 กล้า
- แจกจ่ายเพื่อดำเนินการปลูก 568,440,423 กล้า
- กล้าไม้ตาย, เสียหาย และขนาดโตรากเล็กลงดิน 5,214,698 กล้า

5. บริหารกองทุนปลูกป่า

- การบริจาคเงินเข้ากองทุนปลูกป่า ในระยะที่ 1 มีผู้ร่วมโครงการฯ บริจาคเงิน รวมทั้งสิ้น 167.54 ล้านบาท

ปี 2537	45.78	ล้านบาท
ปี 2538	26.40	ล้านบาท
ปี 2539	95.36	ล้านบาท

ผลการปลูกป่าโดยใช้เงินกองทุน เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ.2539 ได้ทำสัญญาจ้าง
ปลูกรวม

- เนื้อที่ป่า	27,632	ไร่
- ปลูกสองข้างทาง	700	ต้น
- ใช้เงินกองทุนฯ	82,917,000	บาท

ปี พ.ศ.2539

พื้นที่ภาค	พื้นที่ป่า (ไร่) สองข้างทาง (ต้น)	ยอดเงิน (บาท)
ภาคเหนือ	15,082 ไร่	45,246,000
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5,205 ไร่	15,615,000
ภาคกลางและภาคตะวันออก	1,535 ไร่/600 ต้น	4,623,000
ภาคใต้	5,810 ไร่/100 ต้น	17,433,000
รวม	27,632 ไร่/700 ต้น	82,917,0000

6. การประชาสัมพันธ์

ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ ในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

1. จัดทำข่าวสารเผยแพร่ทางสื่อมวลชน
2. จัดสัมมนา
3. นิทรรศการ
4. จัดทำบทสัมภาษณ์
5. ประกาศสื่อต่างๆ
6. ออกรายการสนทนาโครงการ และตอบปัญหาประชาชนทางโทรทัศน์
7. จัดการประกวดผลงานโครงการฯ ในประเทศต่างๆ ดังนี้
 - 7.1 ประกวดผลงานกิจกรรมการปลูกป่า
 - 7.2 ประกวดผลงานกิจกรรมบำรุงรักษาต้นไม้
 - 7.3 ประกวดผลงานกิจกรรมประชาสัมพันธ์
 - 7.4 ประกวดผลงานกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์

7. การประเมินผลงาน

1. การปลูกป่า

ในพื้นที่อนุรักษ์ เป้าหมาย 5 ล้านไร่ สามารถปลูกได้ 1,282,368.42 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 24.50 หรือประมาณ 1 ใน 4 ของเป้าหมายโครงการฯ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับในอดีตประเทศไทยนั้น สามารถปลูกป่าได้ปีละประมาณ 100,000 – 200,000 ไร่เท่านั้น การปลูกป่าถาวรในพื้นที่อนุรักษ์ตามโครงการนี้ จึงนับว่าประสบผลสำเร็จระดับหนึ่ง

นอกเขตพื้นที่อนุรักษ์ จากผลการปลูกป่าระยะที่ 1 (2537 – 2539) มีผล ปลูกป่า นอกพื้นที่อนุรักษ์ 582,309.48 ไร่ และ 44,954.49 กม. ซึ่งถือได้ว่ามีผลงานเป็นที่น่าพอใจ

2. การเข้าร่วมโครงการ

จากการที่ได้ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ทำให้มีภาคเอกชน และภาครัฐ ตลอดจนทุกหน่วยงานได้ให้ความสนใจเข้าร่วมโครงการฯ เป็นจำนวนมาก

สรุปผล การดำเนินงานของผู้เข้าร่วมโครงการฯ เรียงตามลำดับเฉพาะ 5 อันดับแรกที่มีผลงานในระยะที่ 1 (2537 – 2539) ได้ดังนี้

หน่วยงาน	การจอบ (ไร่)	ผลปลูก (ไร่)	ร้อยละ ของพื้นที่จอบ
การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย	796,639.20	582,446	73.11
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	267,111.66	256,590	96.06
ชมรมป่าไม้กาญจนนาภิเษก	347,901.56	105,708.25	30.38
ธนาคารกรุงไทย	103,013	89,477	86.86
บริษัทเครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (เฉพาะ 5 อันดับแรก)	97,240	47,935	49.30

3. ลักษณะการปลูกป่าในเขตอนุรักษ์

- ปลูกแบบผสมผสานป่าธรรมชาติ ร้อยละ 62
- ปลูกโดยการแผ้วถางพื้นที่ก่อนปลูก ร้อยละ 38

4. การดูแลรักษาป่าที่ปลูกในเขตอนุรักษ์

- ผู้ร่วมโครงการฯ ดูแลบำรุงรักษา ร้อยละ 70
- ผู้ร่วมโครงการฯ ไม่เข้าดูแลรักษา ร้อยละ 30

5. อัตราการรอดตายของต้นไม้ที่ปลูกในเขตอนุรักษ์

- อัตราการรอดตายของต้นไม้เฉลี่ยทั้งโครงการฯ ในระยะที่ 1 (2537 – 2539) มีอัตราเฉลี่ย 74.46% แยกตามภาคได้ดังนี้

ภาคเหนือ	อัตราการรอดตายเฉลี่ย 79.02 %
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	อัตราการรอดตายเฉลี่ย 67.03%
ภาคกลางและภาคตะวันออก	อัตราการรอดตายเฉลี่ย 71.83%
ภาคใต้	อัตราการรอดตายเฉลี่ย 65.90 %

6. ปัญหาและอุปสรรค

1. ผู้เข้าร่วมโครงการจองพื้นที่แล้วไม่เข้าดำเนินการปลูกหรือมีการเปลี่ยนแปลงยกเลิกพื้นที่ปลูกที่จองไว้
2. พื้นที่ปลูกป่าบางแปลงมีปัญหาภัยธรรมชาติ ไม่สามารถเข้าดำเนินการได้
3. ขาดแคลนแรงงานในพื้นที่
4. ราษฎรนำสัตว์เลี้ยงเข้าไปเลี้ยงในพื้นที่แปลงปลูกป่าทำให้ต้นไม้ที่ปลูกเสียหาย
5. การกำหนดแผนเพาะชำกล้าไม้ ไม่สอดคล้องกับพื้นที่ปลูก
6. มีกล้าไม้เหลือจำนวนมาก
7. ระยะเริ่มโครงการ ไม่มีถนนเข้าถึงแปลงปลูก ทำให้การขนส่งกล้าไม้ไม่สะดวก
8. พื้นที่เป็นเขาสูงชัน ห้างไกล และทุรกันดาร
9. ปัญหาภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วงและไฟป่า
10. การกำหนดระยะเวลาโครงการฯ ในระยะที่ 1 สิ้นเกินไป คือช่วงเวลา 3 ปี สำหรับการปลูกป่าอนุรักษ์ จำนวน 5 ล้านไร่
11. การประชาสัมพันธ์ กระทบไม่ต่อเนื่อง และไม่มีสิ่งกระตุ้นปลูกเร้าให้ผู้ร่วมโครงการฯ และประชาชนทั่วไปเข้าร่วมโครงการปลูกป่า

การดำเนินโครงการฯ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2540 – 2545)

จากผลการดำเนินการในระยะที่ 1 (2537 – 2539) มีผลการดำเนินงานยังไม่ครบตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ 5 ล้านไร่ ในพื้นที่อนุรักษ์ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ จึงได้ขออนุมัติรัฐมนตรี ขยายระยะเวลาการดำเนินงานโครงการฯ และปรับปรุงรูปแบบการดำเนินการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ.2540 เห็นควรอนุมัติให้ขยายระยะเวลาการดำเนินงานตามโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ต่อไปอีก 6 ปี (พ.ศ.2540 –2545) โดยให้กระทรวงเกษตร

และสหกรณ์รับความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติไปปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้

แผนการดำเนินการในระยะที่ 2

กรมป่าไม้ ได้พิจารณาปรับปรุงแผนการดำเนินงานตามโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ระยะที่ 2 (2540 – 2545) ดังนี้

1. กรมป่าไม้จะรณรงค์และประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้มากขึ้นและต่อเนื่อง เพื่อให้ภาคเอกชนร่วมปลูกป่า บริจาคสมทบเข้ากองทุนฯ และได้รับสิทธิประโยชน์ในการนำค่าใช้จ่ายไปขอยกเว้นภาษีเงินได้ หรือนำไปหักลดหย่อนภาษี
2. กรมป่าไม้จะจัดให้มีการประเมินผล โดยจัดให้มีการประกวดผลงานการปลูกและบำรุงป่าทุกปี
3. กรมป่าไม้ได้จัดทำแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนเพื่อให้เกิดความเป็นไปได้จริงตามเป้าหมายของโครงการ โดยกำหนดแผนฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 – 2545 (รวม 9 ปีดังนี้

3.1 ในเขตอนุรักษ์

1) ภาคเอกชนปลูกและบำรุงป่า โดยดำเนินการและเสียค่าใช้จ่ายรวมทั้งจัดจ้างปลูกและบำรุงป่า โดยใช้เงินกองทุนปลูกป่า รวมเนื้อที่จำนวน 2 ล้านไร่

2) ภาครัฐปลูกเสริมป่าและฟื้นฟูสภาพป่าตามธรรมชาติในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่มีสภาพเสื่อมโทรมอีก 3 ล้านไร่ โดยจ้างราษฎรในท้องถิ่น องค์กร สถานตำบล หรือ อบต. เป็นผู้ดำเนินการปลูกเสริมป่าจำนวน 15 ต้น/ไร่ คายวัชพืชที่โคนต้น ปลูกซ่อมต้นที่ตาย นำแนวกันไฟ ลาดตระเวนป้องกันไฟป่า ดับไฟป่า และป้องกันรักษาพื้นที่ป่า มิให้มีผู้โค่นกรุกยึดถือครอบครองหรือตัดไม้ทำลายป่า ครอบคร้วละ 200 ไร่ ๆ ละ 300 บาท เป็นรายได้ละ 60,000 บาทต่อปี หรือเดือนละ 5,000 บาท ซึ่งเป็นรายได้ที่สามารถยังชีพได้ตามอัตภาพ สำหรับกรมป่าไม้จะดำเนินการสำรวจรังวัดแนวเขตแบ่งแปลงย่อย เพาะชำกล้าไม้เพื่อปลูกและซ่อมไร่ละ 20 ต้น พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์และติดตามประเมินผล เป็นค่าใช้จ่ายไร่ละ 70 บาท

สำนักงบประมาณ ได้อนุมัติ อัตราค่าใช้จ่ายต่อหน่วย กิจกรรมการปลูกเสริมป่า และฟื้นฟูป่าตามสภาพธรรมชาติไว้ดังนี้

ปีที่ 1	ไร่ละ	370	บาท
ปีที่ 2 – 6	ไร่ละ	250	บาท
ปีที่ 7 – 10	ไร่ละ	180	บาท

3.2 นอกเขตป่าอนุรักษ์

กำหนดแผนปฏิบัติการดังนี้

1. สองข้างถนน ทางรถไฟ สองฝั่งแม่น้ำลำคลอง ระยะทาง 60,000 กม.
 2. พื้นที่อื่นๆ เช่น สถานที่ราชการ สถานศึกษา ศาสนสถานที่มีสาธารณประโยชน์ รอบอ่างเก็บน้ำ เขตเมืองหรือชุมชน จำนวน 700,000 ไร่
- ผลการดำเนินงาน ระยะที่ 2 พ.ศ.2540 – 2545

1. การกำหนดพื้นที่เป้าหมายปลูกป่า (FPT)

ในเขตอนุรักษ์ท้องที่ 64 จังหวัด จำนวน 1,345 แปลง เนื้อที่ 5,529,309.27 ไร่

2. การจองพื้นที่ปลูกป่า

มีผู้สนใจเข้าร่วมโครงการเข้าจองพื้นที่เพื่อปลูกป่าเพิ่มเติม ในระยะที่ 2 ถึงปัจจุบัน 116,728.15 ไร่

3. การปลูกป่า

ในพื้นที่อนุรักษ์

- ระยะที่ 2 ดำเนินการปลูกได้ 166,292.00 ไร่
- รวม ระยะที่ 1 และ 2 1,448,660.42 ไร่

ปีงบประมาณ	2540	2541
ภาคเหนือ	59,762.0	13,041.0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	33,399.50	9,416.5
ภาคกลางและภาคตะวันออก	18,384.0	6,987.0
ภาคใต้	22,531.0	2,771.0
รวมทั้งประเทศ (ไร่)	134,076.5	32,215.5

ในพื้นที่เขตอนุรักษ์

รวมระยะที่ 1 และ 2 677,763.05 ไร่ 49,700.00 กม.

ปีงบประมาณ	การปลูกป่านอกเขตอนุรักษ์ (ไร่)	การปลูกสองข้างทาง (กม)
2540	35,497.94	906.4
2541	59,960.58	3,839.59
(30 กันยายน 2541)		
รวม	95,458.52	4,745.99

4. การเพาะชำกล้าไม้

- กล้าไม้คงเหลือจากระยะที่ 1	จำนวน	279,808.168	กล้า
- แจกจ่ายเพื่อปลูกในปี 2540	จำนวน	225,698,727	กล้า
- คงเหลือกล้าไม้เพื่อใช้ปลูกในปี 2541	จำนวน	54,109,044	กล้า
- ได้รับสนับสนุนเพาะกล้าไม้ในปี 2541	จำนวน	64,855,000	กล้า
- แจกจ่ายเพื่อปลูกในปี 2541	จำนวน	39,853,475	กล้า
- คงเหลือกล้าไม้ (ณ 30 กันยายน 2541)	จำนวน	78,871,466	กล้า
- ได้รับสนับสนุนเพาะกล้าไม้ในปี 2542	จำนวน	48,375,000	กล้า
- คงเหลือกล้าไม้เพื่อใช้ปลูกในปี 2542	จำนวน	127,246,466	กล้า

5. บริหารงานกองทุนปลูกป่าฯ

- การบริหารเงินเข้ากองทุนปลูกป่าในระยะที่ 22 มีผู้ร่วมโครงการฯ บริจาคเงินเพิ่มขึ้น 40.38 ล้านบาท
- ปัจจุบัน มียอดเงินกองทุนปลูกป่าฯ ทั้งสิ้น 219,476,425.13 บาท (ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2541)
- ผลการปลูกป่าโดยใช้เงินกองทุน ในระยะที่ 2 ได้ทำสัญญาจ้างปลูกป่าเรียบร้อยแล้ว ดังนี้
 - เนื้อที่ป่า 19,457 ไร่
 - ปลูกสองข้างทาง 400 ต้น
 - ใช้เงินกองทุนฯ 58,383,000 บาท ดังนี้

ปี พ.ศ. 2540

พื้นที่ภาค	พื้นที่ป่า (ไร่) สองข้างทาง (ต้น)	ยอดเงิน (บาท)
ภาคเหนือ	3,700 ไร่	11,100,000
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4,756 ไร่	14,268,000
ภาคกลางและภาคตะวันออก	1,116 ไร่/400 ต้น	3,360,000
ภาคใต้	700 ไร่	2,100,000
รวม	10,272 ไร่/400 ต้น	30,828,000

ปี พ.ศ. 2541

พื้นที่ภาค	พื้นที่ป่า (ไร่) สองข้างทาง (ตัน)	ยอดเงิน (บาท)
ภาคเหนือ	3,400 ไร่	10,200,000
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,800 ไร่	5,400,000
ภาคกลางและภาคตะวันออก	1,418 ไร่	4,254,000
ภาคใต้	2,567 ไร่	7,701,000
รวม	9,185 ไร่	27,555,000

6. การประชาสัมพันธ์

- ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ดังนี้
 1. จัดทำข่าวสารเผยแพร่ทางสื่อมวลชน
 2. จัดสัมมนา
 3. นิทรรศการ
 4. จัดทำบทสัมภาษณ์
 5. ประมวลสื่อต่างๆ
 6. ออกรายการสนทนาโครงการ และตอบปัญหาประชาชนทางโทรศัพท์
 7. จัดการประกวดผลงานโครงการฯ ในประเภทต่างๆ ดังนี้
 - 7.1 ประกวดผลงานกิจกรรมการปลูกป่า
 - 7.2 ประกวดผลงานกิจกรรมบำรุงรักษาต้นไม้
 - 7.3 ประกวดผลงานกิจกรรมประชาสัมพันธ์
 - 7.4 ประกวดผลงานกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์

7. การประเมินผลการดำเนินงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ในส่วนของกรมป่าไม้ ได้จัดให้มีการประกวดผลการดำเนินงานตามโครงการเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการในกิจกรรมด้านต่างๆ ดังนี้

1. การบริหารโครงการของป่าไม้เขตและป่าไม้จังหวัด

2. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำแปลงปลูกป่าและเจ้าหน้าที่ประสานงาน โครงการ
3. การสนับสนุนกล้าไม้แก่ผู้ร่วมโครงการของหน่วยงานเพาะชำกล้าไม้
4. การบริการและอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆแก่ผู้ร่วมโครงการของหน่วยงานต่างๆ ในสังกัดของกรมป่าไม้
5. การดำเนินงานของผู้รับจ้างปลูกป่า โดยเงินจากกองทุนปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ
6. รับทราบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และรับทราบข้อคิดเห็นจากผู้ร่วมโครงการในทุกภูมิภาคทั่วประเทศ

8. ปัญหาและอุปสรรค

1. ในระยะที่ 2 (พ.ศ.2540 –2545) เป็นช่วงระยะเวลาที่ประเทศชาติประสบภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีผลทำให้ผู้ร่วมโครงการฯ บางรายที่ได้กำหนดแผนงานที่จะดำเนินการปลูกป่าจากที่จองพื้นที่ไว้ ได้แจ้งระงับการเข้าดำเนินการ รวมทั้งการบริจาคเงินเข้ากองทุนปลูกป่าฯ ลดลงตามลำดับ
2. กรมป่าไม้ได้รับงบประมาณในการบำรุงรักษาป่าที่ผู้ร่วมโครงการฯ ส่งมอบคืนกรมป่าไม้ ไม่เพียงพอ ทำให้พื้นที่ป่าไม้ที่รับมอบมาได้รับการดูแลรักษาได้ไม่ดีเท่าที่ควร
3. ภาวะความแห้งแล้งของโลก หรือปรากฏการณ์เอลนีโน ก่อให้เกิดสภาพแห้งแล้งขึ้นในประเทศไทยในช่วงฤดูร้อน ปี 2541 ซึ่งมีผลทำให้เกิดไฟไหม้ป่าลุกลามรุนแรงเข้าพื้นที่ปลูกป่าเสียหาย
4. งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในการปลูกเสริมป่าและฟื้นฟูสภาพป่าตามธรรมชาติตามที่ได้เสนอปรับแผนการดำเนินงาน ได้รับต่ำกว่าเป้าหมายเป็นจำนวนมาก
5. ความล่าช้าของงบประมาณ ทำให้การเพาะชำกล้าไม้มีระยะเวลาในการดำเนินการน้อยลง กล้าไม้มีขนาดไม่เหมาะสมแก่การนำไปปลูก

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. พื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่เสื่อมโทรม 5 ล้านไร่ ได้รับการฟื้นฟูให้กลับคืนความอุดมสมบูรณ์ ด้วยความร่วมมือของสถาบัน องค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทุกหมู่เหล่า ดำเนินการปลูกป่าเนื้อที่ประมาณ 2 ล้านไร่ ปลูกเสริมป่าและฟื้นฟูสภาพป่าตามธรรมชาติ ดำเนินการโดยหน่วยงานของกรมป่าไม้ร่วมกับประชาชนในท้องถิ่น เนื้อที่ประมาณ 3 ล้านไร่ และปลูกต้นไม้บริเวณสองข้างทาง ริมฝั่งแม่น้ำลำคลอง ระยะทาง 60,000 กิโลเมตร บริเวณสถานที่ราชการ สถานศึกษา ศาสนสถาน เขตเมือง เขตชุมชน และอ่างเก็บน้ำ เนื้อที่ประมาณ 700,000 ไร่ ซึ่งนับเป็น

การสืบผืนป่าให้แผ่นดินเพื่อสนองแนวพระราชดำริด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สนองนโยบาย รัฐบาลในการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของประเทศ เพื่อรักษาสมดุลธรรมชาติและสภาพแวดล้อม รวมทั้งเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพให้กับระบบนิเวศน์ในท้องถิ่นและของประเทศ เป็นการช่วยลดภาวะเรือนกระจกให้กับโลก

2.เสริมสร้างจิตสำนึกให้คนในชาติตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ของทรัพยากรป่าไม้ ตลอดจนผลกระทบที่เกิดจากการบุกรุกทำลายป่า ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการป้องกันรักษาป่าที่เหลืออยู่ และปลูกป่าเพิ่มขึ้นด้วย “ใจรัก” อย่าง “จริงใจ” และ “ต่อเนื่อง” ซึ่งจะส่งผลประโยชน์ต่อประเทศชาติและสังคมโดยรวม

**สรุปผลการดำเนินงานโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ปีที่ 50**

1. การกำหนดพื้นที่ปลูกป่า ในเขตอนุรักษ์

ในท้องที่ 64 จังหวัดจำนวน 1,345 แปลง	เนื้อที่ 5,529,309.27 ไร่
- ภาคเหนือ 14 จังหวัด จำนวน 468 แปลง	เนื้อที่ 3,552,688.00 ไร่
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 18 จังหวัด จำนวน 308 แปลง	เนื้อที่ 1,066,192.00 ไร่
- ภาคกลางและตะวันออก 19 จังหวัดจำนวน 314 แปลง	เนื้อที่ 639,330.16 ไร่
- ภาคใต้ 13 จังหวัด จำนวน 255 แปลง	เนื้อที่ 271,099.11 ไร่

 2. ผู้ร่วมโครงการจองพื้นที่เพื่อดำเนินการปลูกป่า ในเขตอนุรักษ์ จำนวน 2,817,850.85 ไร่

- จองในปี 2537	จำนวน 2,217,725.06 ไร่
- จองในปี 2538	จำนวน 140,764.62 ไร่
- จองในปี 2539	จำนวน 344,595.07 ไร่
- จองในปี 2540	จำนวน 99,190.15 ไร่
- จองในปี 2541 (ถึง 30 ก.ย. 2541)	จำนวน 15,575.95 ไร่

 3. ผลการดำเนินการปลูกป่า ปี 2537 – 2541 ในเขตอนุรักษ์ จำนวน 1,448,660.42 ไร่
(ถึง 30 กันยายน 2541) ปี 2537 (ไร่) ปี 2538 (ไร่) ปี 2539 (ไร่) ปี 2540 (ไร่) ปี 2541 (ไร่)
ภาคเหนือ	46,938.00	343,038.23	282,452.00	59,762.00	13,041.00
ตะวันออกเฉียงเหนือ	31,894.50	120,963.81	108,046.00	33,388.50	9,416.50

ภาคกลางและตะวันออก	26,917.00	157,609.66	119,727.67	18,384.00	6,987.00
ภาคใต้	5,535.80	14,689.00	24,557.25	22,531.00	2,771.00
รวมทั้งประเทศ	111,284.80	636,300.70	534,782.92	134,076.50	32,215.50

4. ผลการปลูกป่านอกเขตพื้นที่อนุรักษ์ จำนวน 677,768.10 ไร่ และระยะทาง 49,700.43 กม.
(ถึง 30 กันยายน 2541)

- ดำเนินการปลูก ปี 2537 จำนวนเนื้อที่ 175,419.22 ไร่และระยะทาง	11,409.89 กม.
- ดำเนินการปลูกปี 2538 จำนวนเนื้อที่ 277,956.54 ไร่และระยะทาง	24,778.05 กม.
- ดำเนินการปลูกปี 2539 จำนวนเนื้อที่ 128,933.72 ไร่และระยะทาง	8,766.49 กม.
- ดำเนินการปลูกปี 2540 จำนวนเนื้อที่ 35,497.94 ไร่และระยะทาง	906.4 กม.
- ดำเนินการปลูกปี 2541 จำนวนเนื้อที่ 59,960.58 ไร่และระยะทาง	3,839.59 กม.

5. ผลการดำเนินการปลูกเสริมป่าและฟื้นฟูสภาพป่าตามธรรมชาติ ในพื้นที่เขตอนุรักษ์ ปี 2541
โดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน จำนวน 47,657 ไร่

6. การเพาะชำกล้าไม้ รวมปี 2537 – 2541 จำนวน 918,792,564 กล้า

- ในปี 2537	จำนวน	297,707,766 กล้า
- ในปี 2538	จำนวน	400,728,818 กล้า
- ในปี 2539	จำนวน	155,497,880 กล้า
- ในปี 2541	จำนวน	64,858,100 กล้า

7. ผลดำเนินการก่อสร้างถนน ปี 2537 – 2541 รวมจำนวน 6,299.06 กิโลเมตร

ในปี 2538	ทำถนนเป็นระยะทาง	3,000.00 กิโลเมตร
ในปี 2539	ทำถนนเป็นระยะทาง	1,481.00 กิโลเมตร
ในปี 2540	ทำถนนเป็นระยะทาง	974.56 กิโลเมตร
ในปี 2541	ทำถนนเป็นระยะทาง	843.50 กิโลเมตร

8. ผลการดำเนินการซ่อมถนน ปี 2539 – 2541 รวมจำนวน 1,846.67 กิโลเมตร

ในปี 2539	ซ่อมถนนเป็นระยะทาง	300.00 กิโลเมตร
ในปี 2540	ซ่อมถนนเป็นระยะทาง	744.00 กิโลเมตร
ในปี 2541	ซ่อมถนนเป็นระยะทาง	802.67 กิโลเมตร

9. ผลดำเนินการทำและซ่อมแนวกันไฟปี 2537 – 2541

ในปี 2538	ทำแนวกันไฟเป็นระยะทาง	9,848.65 กิโลเมตร
ในปี 2539	ทำแนวกันไฟเป็นระยะทาง	12,100.00 กิโลเมตร
ในปี 2540	ทำแนวกันไฟเป็นระยะทาง	14,993.00 กิโลเมตร
ในปี 2541	ทำแนวกันไฟเป็นระยะทาง	12,938.00 กิโลเมตร

10. เงินบริจาคสมทบกองทุนปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ (ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2541)

- จำนวนทั้งสิ้น 219,476,425.13 บาท
(สองร้อยสิบเก้าล้านสี่แสนเจ็ดหมื่นหกพันสี่ร้อยยี่สิบห้าบาทสี่สตางค์)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางสาววิรวรรณ	สีเขียว
วัน เดือน ปีเกิด	14 ตุลาคม 2516	
ประวัติการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจาก โรงเรียนนารีรัตน์จังหวัดแพร่ - สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาบ้านและชุมชน คณะมนุษยศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ - ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 	
ประสบการณ์ทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ปี 2540 - ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ศูนย์ปฏิบัติการ โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ สำนักงานป่าไม้เขตแพร่ 	